

5ο Κεφάλαιο
Παρευξείνιος Ελληνισμός

1. Ορισμοί

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- Φροντιστήριο της Τραπεζούντας
- Ελληνικό τυπογραφείο Τραπεζούντας
- Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντίων 1917
- Α' Πανελλήνιο Συνέδριο των Ελλήνων της Ρωσίας
- Συνθήκη μεταξύ Μπολσεβίκων και Κεμάλ (1921)

2. Σωστό – Λάθος

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν ως σωστές ή λανθασμένες γράφοντας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα σε κάθε πρόταση:

- Το «Χάτι Χουμαγιούν» (1856) οδήγησε στη σταδιακή υποχώρηση του δυσμενούς κλίματος για τους υπόδουλους Έλληνες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- Το «Χάτι Σερίφ» και το «Χάτι Χουμαγιούν» προώθησαν ειδικά προνόμια για τους Έλληνες του Πόντου.
- Η Τραπεζούντα αποτελούσε το σταυροδρόμι της εμπορικής κίνησης μεταξύ Δύσης και Ανατολής μέχρι τη διάνοιξη της Διώρυγας του Σουέζ.
- Η Τραπεζούντα αποτελούσε το σταυροδρόμι της εμπορικής κίνησης μεταξύ Δύσης και Ανατολής μέχρι το 1869 που ολοκληρώθηκε η διάνοιξη της Διώρυγας του Σουέζ.
- Μετά το 1833 τέσσερις μεγάλοι ελληνικοί τραπεζικοί και εμπορικοί οίκοι της Κερασούντας έλεγχαν σχεδόν όλη την οικονομία του ανατολικού Πόντου.
- Το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας είχε ιδρύσει το 1682 ο εκπρόσωπος των Ελλήνων της διασποράς Κ. Κωνσταντινίδης.
- Το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη των Ελληνοποντίων και στην ανάπτυξη της εθνικής τους συνείδησης.
- Ο 20ός αιώνας βρήκε τον ελληνισμό του Πόντου να έχει θεαματικό προβάδισμα συγκριτικά με τις άλλες εθνότητες της ευρύτερης περιοχής στον οικονομικό και πνευματικό τομέα.
- Οι Έλληνες της Διασποράς αναδείχθηκαν πρωτεργάτες στους αγώνες για τη δημιουργία μιας αυτόνομης Ποντιακής Δημοκρατίας.
- Τον Απρίλιο του 1916 ο τούρκος βαλής Μεχμέτ Τζεμάλ Αζμή παρέδωσε τη διοίκηση της Τραπεζούντας στον Μητροπολίτη Γερμανό Καραβαγγέλη.
- Η δίχρονη προεδρία του μητροπολίτη Χρύσανθου στην Τραπεζούντα ήταν ένα αληθινό διάλειμμα δημοκρατίας.
- Η δίχρονη προεδρία του μητροπολίτη Χρύσανθου στην Τραπεζούντα (1916 – 1918) ήταν ένα αληθινό διάλειμμα δημοκρατίας και αρμονικής συμβίωσης χριστιανών και μουσουλμάνων.
- Το πρώτο παγκόσμιο Παν-ποντιακό Συνέδριο οργανώθηκε στη Μασσαλία το 1918.
- Το πρώτο παγκόσμιο Παν-ποντιακό Συνέδριο οργανώθηκε στη Μασσαλία τον Φεβρουάριο του 1918.
- Στο συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι (Δεκέμβριος 1918) ο Ελευθέριος Βενιζέλος συμπεριέλαβε τον Πόντο στο φάκελο των ελληνικών διεκδικήσεων.
- Η αποβίβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη σηματοδότησε τη δεύτερη φάση των διωγμών του ποντιακού ελληνισμού.
- Το Μάρτιο του 1921 ο μητροπολίτης Αμάσειας Γερμανός πρότεινε στον υπουργό εξωτερικών Μπαλτατζή συνεργασία με τους Κούρδους και τους Αρμένιους.

- Στις 10 Μαρτίου του 1921 ο μητροπολίτης Τραπεζούντας Χρυσάνθος πρότεινε στον υπουργό εξωτερικών Μπαλτατζή συνεργασία με τους Κούρδους και τους Αρμένιους εναντίον του κινήματος του Κεμάλ.
- Με τη Συνθήκη της Λωζάννης, στις 24 Ιουλίου 1923, ορίστηκε ως σύνορο μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας η γραμμή Αμβρακικού – Παγασητικού.
- Σύμφωνα με τον Π. Ενεπεκίδη, η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου από τους Νεότουρκους και τους Κεμαλικούς έχει δύο βασικές διαφορές από τη γενοκτονία των Εβραίων.

3. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

- Ποια ήταν η εμπορική δραστηριότητα του Παρευξείνιου ελληνισμού κατά τον 19^ο αιώνα;
- Ποιος ήταν ο ρόλος του διαμετακομιστικού εμπορίου στην οικονομική ανάπτυξη του Πόντου;
- Πώς διοικήθηκε η Τραπεζούντα κατά την περίοδο 1916 – 1918;
- Τι γνωρίζετε για τη διοίκηση της Τραπεζούντας από τον μητροπολίτη Χρυσάνθο την περίοδο 1916-1918;
- Στους αγώνες για τη δημιουργία αυτόνομης Ποντιακής Δημοκρατίας, από το 1917 έως τον Δεκέμβριο του 1918, ποιοι Έλληνες της Διασποράς αναδείχθηκαν πρωτεργάτες και ποια ήταν η δράση του Κ. Κωνσταντινίδη;
- Ποιες πρωτοβουλίες ανέλαβε ο Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης για την ίδρυση Ποντιακής Δημοκρατίας;
- Σε ποιες ενέργειες προέβη ο Μητροπολίτης Χρυσάνθος στο Παρίσι (1919) και το Εριβάν της Αρμενίας σχετικά με το Ποντιακό Ζήτημα;
- Να αναφερθείτε: **α)** στις ενέργειες του Μητροπολίτη Τραπεζούντας Χρυσάνθου για το ποντιακό ζήτημα, κατά το συνέδριο Ειρήνης (1918-1919) στο Παρίσι και **β)** στις ενέργειες του Μητροπολίτη Αμάσειας Γερμανού Καραβαγγέλη, κατά το 1921, για το ίδιο ζήτημα.
- Γιατί η συνεργασία Κεμάλ – Μπολσεβίκων λειτούργησε ως ταφόπετρα του Ποντιακού ζητήματος;
- Με ποιον τρόπο μεθοδεύτηκε η εξόντωση (γενοκτονία) των Ελλήνων του Πόντου και ποιες οι συνέπειές της για τους ελληνικούς πληθυσμούς της περιοχής;